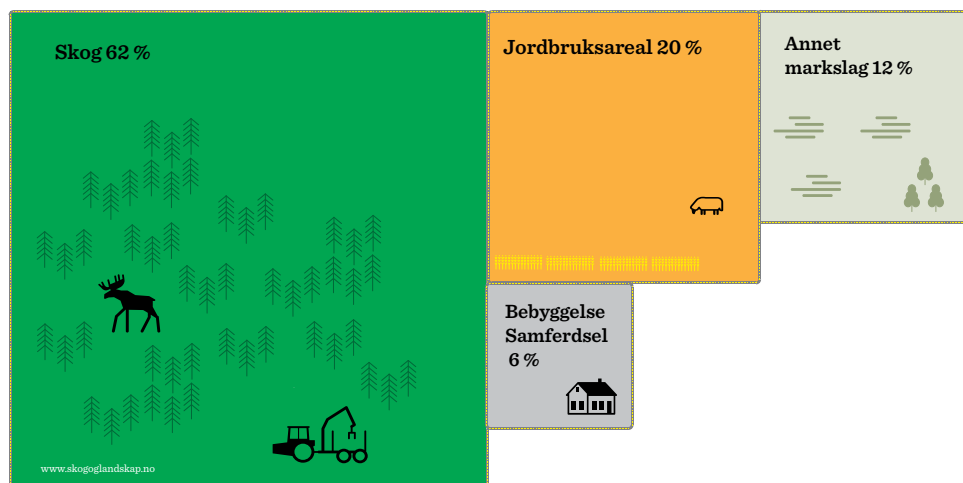

Arealbarometer for Vestfold

Oppdaterte kart over areal egnet for matproduksjon

Juni 2014

skog +
landskap

Arealressursene i Vestfold fylke:

Arealtype	dekar	%
Jorbruksareal:		
Fulldyrka	414 772	19,3
Overflatedyrka	1 172	0,1
Innmarksbeite	12 889	0,6
Produktiv skog	1 320 788	61,5
Bebyggelse/samferdsel	123 282	5,7
Annet markslag	266 316	12,4
Ikke kartlagt	0	0
Sum	2 139 219	100

Kilde: Arealressurskart (AR5). Skog og landskap

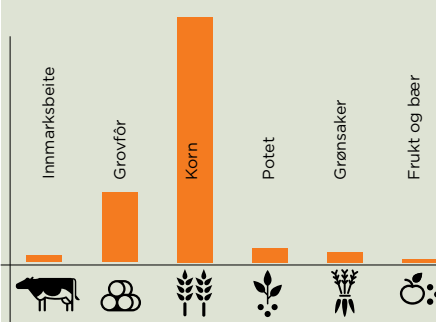
Arealressurskartet (AR5) gir detaljert informasjon om arealressursene i fylket. Det brukes til arealplanlegging, konsekvensutredninger, statistikk og kontroll av arealtilskudd i landbruket.

I Vestfold fylke er det 428 800 dekar med jordbruksareal. Dette tilsvarer et areal på om lag 60 000 fotballbaner og utgjør 20 % av fylkets landareal.

Arealressurskartet gir informasjon om ressursgrunnet. Det viser hvilke arealer som kan brukes til landbruksproduksjon.

Søknadene om produksjonstilskudd gir informasjon om hvordan arealene faktisk brukes. De viser blant annet at 70 % av jordbruksarealet i Vestfold brukes til kornproduksjon.

Slik brukes arealene i Vestfold:

Veksttype	dekar	%
Innmarksbeite	7 734	1,9
Grovfør	80 667	19,8
Korn	285 656	70,2
Potet	16 394	4,0
Grønnsaker	12 837	3,2
Frukt/bær	3 745	0,9
Sum	407 033	100

Kilde: Produksjonstilskudd 2012. SLF

Jordbruksareal består av fulldyrka jord, overflatedyrka jord og innmarksbeite.

Fulldyrka jord
Jordbruksareal som er dyrka til vanlig pløeydybde og kan benyttes til åkervekster eller eng, og som kan fornyes ved pløying.

Overflatedyrka jord
Jordbruksareal som for det meste er rydda og jevna i overflata slik at maskinell høsting er mulig.

Innmarksbeite
Innmarksareal som kan benyttes som beite, men som ikke kan høstes maskinelt. Arealet skal ha tydelig kulturpreg. Minst 50% av arealet skal være dekt av grasarter eller beitetålende urter.

I Norge er
Kun

3%

av arealet jordbruksareal, og bare 1/3 av dette er egnet for produksjon av matkorn. For OECD-landene er andelen nær 40%

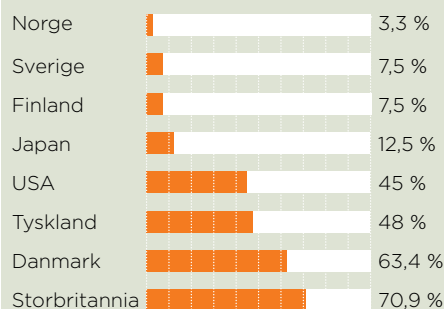
Kilde: NOU 2013 - 10

Stortinget har vedtatt at matproduksjonen i Norge skal økes med 20 prosent fram til 2030.

Verdens befolkning passerte i 2011 7 milliarder mennesker, og i 2050 er den beregnet til å være 9 milliarder. FAO har beregnet at den globale matproduksjonen må økes med 70 % for å sikre verdens befolkning tilstrekkelig med mat innen 2050.

En slik utvikling vil sette produksjonsarealene under press, både i forhold til tilgjengelig areal, og i forhold til kvaliteten på jordressursene.

Jordbruksareal i prosent av landareal:

Kilde: Verdensbanken

I Norge er kun 3% av landarealet jordbruksareal.

Det er lavere enn i andre land det er naturlig å sammenligne oss med.

Strukturendringer

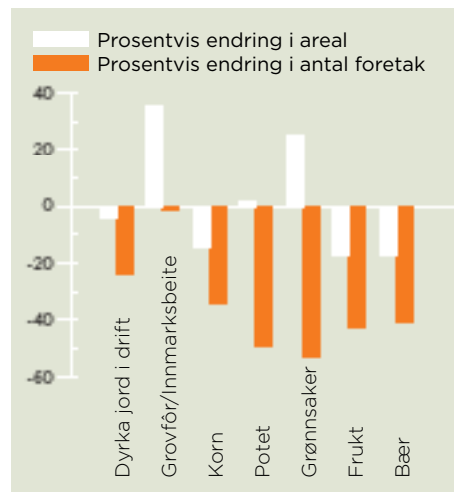
Strukturendringer i landbruket har innvirkning på bosetning og sysselsetting i mange kommuner.

Endringer i landbruket kan få stor effekt på industri, turisme og annen lokal næringsvirksomhet.

Endringer i areal og antall foretak i perioden 2003 til 2013 i prosent:

Veksttype	Areal	Antall foretak
Dyrka jord i drift	- 4 %	- 24 %
Grovfôr/Innmarksbeite	35 %	- 1 %
Korn	- 14%	- 34 %
Potet	2 %	- 49 %
Grønnsaker	25 %	- 53 %
Frukt	- 17 %	- 42 %
Bær	- 16 %	- 41 %

Kilde: Søknad om produksjonstilskudd. SLF

Oppdaterte kart

Oppdaterte kart er et viktig verktøy for næringsutvikling, samt kommunal og regional planlegging.

Arealressurskartet synliggjør arealene som er egnet for landbruksproduksjon.

I løpet av de tre siste årene er kartet heldekkende oppdatert i 9 kommuner i Vestfold. I samme periode har 10 av kommunene oppdatert arealressurskartet gjennom kommunal saksbehandling.

Informasjon om endringer i arealressurskartet finnes hos Skog og landskap, som både statistikk og kart.

Kartene viser avgang i jordbruksareal med rødt, vekst i jordbruksareal med grønt. Andre endringer vises med fiolett.

Les mer på http://www.skogoglandskap.no/seksjoner/ar5_endringsanalyse

Nedbygging

Dette skjer ofte rundt store byer og tettsteder, der også mye av den beste landbruksjorda ligger.

Gjengroing

Dette er et problem på de mer marginale arealene, og skjer som følge av endret beitebruk.

Oppdyrking

Arealer dyrkes opp. Mye av arealene som dyrkes opp eller ryddes blir til innmarksbeite.

Hvorfor er det viktig å ta vare på matjorda?

1.

Matjord er en knapp og ikke-fornybar ressurs.

2.

Klimautfordringene vil endre forutsetningene for matproduksjon over hele kloden.

3.

Befolkningsveksten gir behov for større arealer til jordbruk.

4.

Nok mat, trygg mat, kortreist og god mat blir en viktigere del av vår livskvalitet.

Ett dekar hvete kan gi 1 000 brød hvert år!

Dyrkbar jord i Vestfold fylke

Dyrkbar jord er arealer som kan dyrkes opp, slik som et skogområde med god jord. Disse arealene kan dyrkes opp til fulldyrka jord. Landet er delt inn i klimasoner fra 1-6, hvor sone 1 er best egnet for matproduksjon.

Vestfold har 106 400 dekar dyrkbar jord, hovedsakelig i sone 1 og 2.

86 % av den dyrkbare jorda i fylket er mineraljord og 14 % er organisk jord eller myrjord. Myrjord er problematisk å dyrke opp da den vil slippe ut mye CO₂ og metangass noe som bidrar til økt drivhuseffekt.

Dyrkbar jord fordelt på klimasoner:

Sone	Dekar	%
1 Godt egnet for matkorn dyrking	57 962	54
2 Marginal for matkorn dyrking	47 199	44
3 Godt egnet for førkorn dyrking	1 061	1
4 Marginal for førkorn dyrking	209	0
5 Godt egnet for grovfôrdyrking	0	0
6 Marginal for grovfôrdyrking	0	0
Totalt dyrkbar jord	106 431	

Kilde: Dyrkbar jord. Skog og landskap

Les mer:

→ **Arealressurskart:** <http://www.skogoglandskap.no/temaer/ar5>

→ **Jordsmonn:** <http://www.skogoglandskap.no/artikler/2007/jordsmonnkartlegging>

→ **Dyrkbar jord** http://www.skogoglandskap.no/kart/dyrkbar_jord

Norsk institutt for skog og landskap

Pb 115, NO-1431 Ås
T: +47 64 94 80 00
skogoglandskap.no